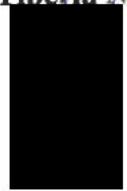

Administratia Spitalelor si Serviciilor Medicale Bucuresti
SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO-FACIALA
“Prof.Dr.Dan Theodorescu”
Calea Plevnei nr.17-21 , sector 1 , Bucuresti Tel.021/315.52.17/Fax : 021/315.88.55
www.spitalomf.ro
E-mail: secretariat@spitalomf.ro
Cod fiscal : 4267265

APROB

Director medical interimar,
Dr. Tiberiu Niță

PROTOCOL DE TRATAMENT AL AFECȚIUNILOR ARTICULAȚIEI TEMPOROMANDIBULARE

Grup de lucru

Prof.univ.dr.Alexandru BUCUR -

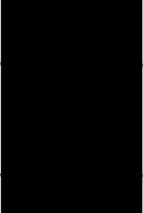
Conf.univ.dr.Octavian DINCA -

Prezentul protocol a fost avizat în cadrul ședinței Consiliului Medical din data de 19.11.2018
(P.V. nr. 10200/19.11.2018).

Cuprins

1. LISTA DE DIFUZARE	3
2. SCOP ȘI OBIECTIVE (MOTIVARE ȘI FUNDAMNETARE)	3
3. DOMENIU DE APLICARE	4
4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ APLICABILE PROTOCOLULUI	4
5. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	4
6. DESCRIEREA PROTOCOLULUI.....	4
 6.1. SINDROMUL ALGODISFUNCȚIONAL (SAD).....	4
 6.2. AFECȚIUNI TRAUMATICE	5
 6.3. PATOLOGIE TUMORALĂ	6
 6.4. AFECȚIUNI INFLAMATORII ALE ATM.....	6
 6.5. CONSTRICTIONA MANDIBULEI.....	8
 6.6. ANCHILOZA TEMPORO-MANDIBULARĂ	8
 6.7. TRATAMENTUL CHIRURGICAL AL AFECȚIUNILOR ATM.....	8

1. LISTA DE DIFUZARE

Nr. cert.	Scopul difuzării	Microstructura/Persoana	Data difuzării	Semnătura
1.	Informare și Aplicare	Secția Clinică de Chirurgie OMF Conf. Dr. Octavian Dincă	19.11.2018	
2.		Ambulatoriul despecialitate Chirurgie OMF Dr. Tiberiu Niță	19.11.2018	

2. SCOP ȘI OBIECTIVE (MOTIVARE ȘI FUNDAMNETARE)

Protocolul a fost elaborat cu scopul de a asista personalul medical în adoptarea deciziei terapeutice în cazul pacienților care necesită tratament al afecțiunilor articulației temporomandibulare.

Deși protocolul reprezintă o fundamentare a bunei practici medicale bazate pe cele mai recente dovezi științifice disponibile în domeniu, nu trebuie considerat că aceste recomandări includ toate intervențiile potrivite sau exclud pe toate cele nepotrivite pentru situația în cauză. Protocolul nu intenționează să înlocuiască raționamentul medical la fiecare caz în parte. Decizia medicală trebuie să ia în considerare particularitățile individuale și opțiunea pacientului, precum și resursele, caracterele specifice și limitările institutilor de practica medicală. Fiecare medic care aplică recomandările în scopul stabilirii unui plan terapeutic trebuie să utilizeze propriul raționament medical independent, în funcție de fiecare caz în parte și în funcție de experiența personală în corelație cu dotarea institutiei în care acesta își desfășoară activitatea.

Specialiștii care au elaborat acest protocol au depus eforturi pentru ca informația conținută în acesta să fie corectă, redată cu acuratețe și susținută de dovezi. Date fiind posibilitatea erorii umane și/sau progresele cunoștințelor medicale, ele nu pot și nu garantează că informația conținută în protocol este în totalitate corectă și completă. Recomandările din acest protocol sunt bazate pe consensul autorilor privitor la abordările terapeutice acceptate în momentul elaborării materialului.

Persoanele care au elaborat acest protocol își declină responsabilitatea legală pentru orice inacuratețe, informație percepță eronat, pentru eficacitatea clinică sau succesul oricărei metode terapeutice detaliate în acest protocol, pentru modalitatea de utilizare sau aplicare sau pentru deciziile finale ale personalului medical rezultate din utilizarea sau aplicarea lor.

În fiecare caz specific, utilizatorii protocolului trebuie să consulte literatura de specialitate specifică prin intermediul surselor independente și să confirme că informația conținută în recomandări, este corectă.

Acet material, ca de altfel toate protoalele sunt supuse unui proces de revizuire și actualizare continuă.

3. DOMENIU DE APLICARE

Prezentul protocol se aplică în cadrul următoarelor compartimente:

- Secția Clinică de Chirurgie OMF,
- Ambulatoriu de specialitate al spitalului Chirurgie OMF

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ APLICABILE PROTOCOLULUI

Compendiu de Chirurgie Oro-Maxilo-Facială PROF. DR. ALEXANDRU BUCUR

5. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
5.1. DEFINIȚII:		
1.	Protocolul medical	Reprezintă un set de recomandări pentru rezolvarea unei probleme clinice, ghid în îngrijirea pacientului sau sprijin medical în efectuarea unei proceduri (Medical Dictionary)
5.2. ABREVIERI:		
1.	OMF	Oro-maxilo-facială

6. DECREREA PROTOCOLULUI

6.1. SINDROMUL ALGODISFUNCȚIONAL (SAD)

Pentru stabilirea atitudinii terapeutice, evaluarea paraclinică va include cel puțin una dintre următoarele investigații paraclinice:

- radiografie de ATM gură deschisă și închisă
- CT pentru ATM
- RMN pentru ATM
- ortopantomogramă.

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL AFECȚIUNILOR ARTICULAȚIEI TEMPOROMANDIBULARE	Ediția: I Revizia: 0 Data implementării: 19.11.2018
---	--	---

Tratament:

a) tratamentul medicamentos

- analgetice
- antiinflamantoare nesteroidiene
- miorelaxante
- anxiolitice
- antidepresive

Infiltrațiile intraarticulare în general sunt contraindicate, exceptând de la regulă utilizarea acidului hialuronic

Prin lipsa de răspuns terapeutic apar frecvent tulburări psihice.

b) fizioterapie: se realizează în servicii de specialitate

6.2. AFECȚIUNI TRAUMATICE

PLĂGI ARTICULARE

- toaleta mecanică a plăgii, cu îndepărțarea corpilor străini/eschilelor; sutură în planuri anatomici; antibioterapie cu spectru larg; mecanoterapia se institue după 7 zile, în asociere cu fizioterapia

Complicații:

- supurație la nivelul articulației temporo-mandibulare
- conștricția temporo-mandibulară.
- anchiloza temporo-mandibulară.

CONTUZIILE ARTICULAȚIEI TEMPORO-MANDIBULARE

- repaus articular 5-7 zile, urmat de mecanoterapie

LUXAȚIA TEMPORO-MANDIBULARĂ

Luxația anteroioară

- reducerea manuală a luxației, urmată de imobilizare intermaxilară pentru 24 de ore; dietă semilichidă și limitarea mișcărilor ample mandibulare pentru 7 zile

Luxația posterioară

- reducerea manuală a luxației, urmată de imobilizare intermaxilară pentru 24 de ore; dietă semilichidă și limitarea mișcărilor ample mandibulare pentru 7 zile

- în cazul complicațiilor septice, tratamentul urmează principiile incluse în Protocolul de tratament al infecțiilor oro-maxilo-faciale.

Complicații:

- supurații ATM
- anchiloza temporo-mandibulară.

Luxația laterală

- se realizează tratamentul fracturii subcondiliene asociate

6.3. PATOLOGIE TUMORALĂ

TUMORI BENIGNE

- extirpare; fizioterapie și mecanoterapie postoperator

TUMORI MALIGNE

- tratament chirurgical:
 - extirpare cu margini libere negative
 - plastia reconstructivă primară / secundară
 - tratament asociat oncologic

6.4. AFECȚIUNI INFLAMATORII ALE ATM

ARTRITA ACUTĂ NESPECIFICĂ:

- în stadiul inițial (congestiv): tratament rezolutiv local și general:
 - aplicații de prișniț
 - fizioterapie
 - antibioterapie cu spectru larg
 - punerea în repaus a articulației (frondă mentionieră)
- în formele subacute: se poate recurge și la vaccinoterapie nespecifică
- în formele purulente, confirmate prin punctie:
 - artrotomie, prin incizie pretragiană, cu drenajul colecției supurative
 - mecanoterapie după retrocedarea fenomenelor acute

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL AFECȚIUNILOR ARTICULAȚIEI TEMPOROMANDIBULARE	Ediția: I Revizia: 0 Data implementării: 19.11.2018
---	--	---

Complicații posibile după artrotomie:

- pareze sau paralizii definitive ale nervului facial
- conștiție sau anchiloză temporo-mandibulară
- tulburări psihice

ARTRITA CRONICĂ NESPECIFICĂ:

- profilaxie: înlăturarea factorilor ocluzo-articulare traumatizanți, prin: protezare corectă și echilibrare ocluzală (realizate de medicul dentist)
- punerea în repaus a articulației cu ajutorul frondei mentoniere sau cu dispozitive protetice (gutiere ocluzale sau a plăci palatinale cu platou retroincizal), urmată la 2-3 săptămâni de echilibrare ocluzală
- injectarea intraarticulară de soluții anestezice sau hidrocortizon trebuie practicate cu prudență
- tratamentul chirurgical al articulației este o metodă de rezervă, care se poate practica doar excepțional, când au fost epuizate celelalte mijloace terapeutice

ARTRITE SPECIFICE:

a. Artrita actinomicotică:

Tratamentul medicamentos al afecțiunii de bază, condus de medicul specialist Boli infecțioase.

b. Artrita tuberculoasă:

Tratamentul medicamentos al afecțiunii de bază condus de medicul specialist Boli infecțioase/Pneumologie.

c. Artrita sifilitică:

Tratamentul medicamentos al afecțiunii luetice

ARTRITA TRAUMATICĂ:

- repaus articular; dietă semilichidă; fizioterapie; antiinflamatoare nesteroidiene

ARTRITA REUMATOIDĂ:

Tratamentul medicamentos al afecțiunii de bază condus de medicul specialist Reumatologie

ARTRITA TEMPOROMANDIBULARĂ ÎN SPONDILITĂ ANCHILOZANTĂ:

Tratamentul este similar cu cel de la artrita reumatoidă.

ARTRITA HIPERUREMICĂ (GUTOASĂ):

Tratamentul este similar cu cel de la artrita reumatoidă

AFECȚIUNI ARTICULARE DEGENERATIVE DE TIP ARTROZIC

- echilibrare ocluzală (realizată de medicul dentist); antiinflamatoare nesteroidiene; fizioterapie;
- tratament chirurgical: artroplastia

6.5. CONSTRIȚIA MANDIBULEI

Metode de tratament nechirurgicale

- mecanoterapie și fizioterapie

Metode de tratament chirurgicale

- secționarea bridelor;
- acoperirea suprefețelor sângerânde cu grefe libere de piele, lambouri cutanate alunecate din vecinătate;
- dezinsertia mușchilor maseteri și pterigoidian intern, în cazurile de scleroză cicatricială a acestora;
- secționarea inserției mușchilor temporali de pe apofiza coronoidă / osteotomia apofizei coronoide
- mecanoterapia postoperatorie este obligatorie

6.6. ANCHILOZA TEMPORO-MANDIBULARĂ

Anchiloza intracapsulară:

- artroplastia

Anchiloza extracapsulară

- îndepărarea cauzei

Indiferent de tipul anchilozei, postoperator este obligatorie mecanoterapie asociată cu fizioterapie

6.7. TRATAMENTUL CHIRURGICAL AL AFECȚIUNILOR ATM

Metodele chirurgicale folosite în mod curent sunt:

1. Artroplastia

Indicații:

- anchiloza temporo-mandibulară

2. Reconstrucția etajului submeniscal al ATM

Indicații:

- defecte post rezecție segmentară/hemirezecție de mandibulă cu dezarticulare.
- plastia reconstructivă cu materiale aloplastice cu sau fără grefă osoasă.

COMPLICAȚII POSTOPERATORII:

- durere,edem, tumefacții persistente
- hemoragia intra/postoperatorie
- hipoestezia/anestezia pe teritoriul n.auriculo-temporal
- pareză tranzitorie/pareză nerv facial
- leziuni ale fibrocartilajului articular
- hematorm al conductului auditiv extern
- perforații ale membranei timpanice
- leziunile urechii medie
- complicații infecțioase articulare
- tulburări ocluzale
- tulburări funcționale persistente (mișcări mandibulare, masticatie, deschiderea gurii, fonație)
- tulburări estetice
- dehiscențe
- cicatrici hipertrofice